

HATAY AĞZINDA ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİNİN İZLERİ

Jale ÖZTÜRK

Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, Hatay / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Hatay Ağızı, Çağdaş Türk Lehçeleri, ses bilgisi, şekil bilgisi, söz varlığı.

ÖZET

Anadolu ağızları binlerce yıllık geçmişi olan Türkçenin kaybolmaya yüz tutan hazinelerini saklayan zengin bir kaynaktır. Ancak bu kaynak sadece eskileri saklamakla kalmaz sürekli de Türk'ün duygu ve düşünceleri, değişik durum ve davranışları ayrıntılı bir biçimde dile getirme eğilimi ile çağlar boyu Türkçenin bütün anlatım yollarından, türetme kurallarından yeterince yararlanarak oluşturduğu zengin söz varlığı ile sürekli beslenir. Bunun sonucunda bugün Anadolu ağızlarımız ölçünlü dile oranla birkaç kat daha geniş bir sözvarlığına ve ölçünlü dilde olmayan morfolojik özelliklere sahip olmuştur. Bu sebeple birçok alanda olduğu gibi bu alanda da karşılaştırmalı çalışmalar çok değerli sonuçlar ortaya koyacaktır. Bu düşünce ile bu bildiride Anadolu ağızları içerisinde çok önemli bir yeri olduğuna inandığımız Hatay Ağızında Çağdaş Türk Lehçelerinin izleri gösterilmeye çalışılacaktır. Hatay'da ana dili Türkçe olan unsurlarla ana dili Arapça olan insanlar uzun yıllardan beri birlikte yaşadığı için insanlarda müthiş bir kendi kültürünü koruma içgüdüsü gelişmiştir. Özellikle de kültürün en önemli unsuru olan dilde bu çok daha belirgin olarak görülmekte ve insanlar ağız özelliklerini korumak için özel bir çaba göstermektedirler. Bu bildiride Hatay Ağızı üzerine yapılmış çeşitli araştırmalarla ve Çağdaş Türk Lehçeleri üzerine yapılmış araştırmalar karşılaştırılmıştır. Hatay Ağızı ile Çağdaş Türk Lehçelerindeki ses, şekil ve söz varlığı açısından ortak noktalar tespit edilmiştir. Özellikle Hatay Ağızı ile Azeri Türkçesi arasında ses, şekil ve söz varlığı açısından benzerlikler belirgin olarak görülmüştür.